

Advies aan Provinciale Staten		Uw contactpersoon J.Faber AD/STG
Tbv Statenvergadering d.d	13-11-2023	Doorkiesnummer +31 235145778 jescafaber@noord-holland.nl
Commissie Bestuur		
Datum commissievergadering	16-10-2023	
Onderwerp: Voordracht Propositie PNH nieuwe MRA-Agenda 2024-2028		30 oktober 2023 1 5

Advies commissie NLG:

De Voordracht als bespreekstuk door te geleiden naar PS van 13 november 2023.

Uittreksel van het concept-verslag Bestuur 16 oktober 2023:

5. A-agenda Bestuur (bestuur algemeen Asiel, integriteit, Europa)

5.a MRA: Nieuwe MRA-Agenda 2024-2028 (A-agenda Cie Bestuur 16-10-2023)

Voorafgaand aan de bespreking vraagt de **voorzitter** aan de commissieleden om aan te geven in hoeverre zij instemmen met de voorzet vanuit gedeputeerde staten en over welke aandachtspunten zij met de commissie van gedachten willen wisselen.

Eerste termijn commissie

Statenlid **Kostic** (PvdD) benoemt voortbestaanszekerheid als dé essentie van de samenwerking binnen de MRA. In dat kader geeft het statenlid de volgende punten mee voor de Agenda.

- alle nieuwe ontwikkelingen moeten natuurinclusief zijn. Dit element mist het statenlid in de brief richting de MRA-Agenda.
- economische activiteiten moeten gericht zijn op welzijn van mensen en dieren, binnen ecologische grenzen. Er moet uitgegaan worden van brede welvaart.

Mevrouw **Poot** (VVD) vraagt hoe het ‘moeten’ van statenlid **Kostic** (PvdD) te rijmen is met een vrijwillig samenwerkingsverband als de MRA.

Statenlid **Kostic** (PvdD) zegt slechts te verwijzen naar vastgesteld provinciaal beleid en nationale én internationale afspraken.

Mevrouw **Poot** (VVD) vraagt of statenlid **Kostic** (PvdD) inziet dat provinciaal beleid losstaat van de samenwerkingen.

Statenlid **Kostic** (PvdD) antwoordt dat de samenwerkingen juist gericht zijn op het behalen van maatschappelijke doelen en aanneemt dat de VVD ook de klimaat- en biodiversiteitscrisis wil bestrijden.

Het statenlid vervolgt met de punten voor de Agenda.

- alle nieuwe ontwikkelingen binnen MRA moeten in lijn zijn met het Klimaataccoord van Parijs.

Hier hoort een klimaattoets of toekomstige-generaties-toets bij.

- pleiten voor eiwittransitie en tegen bodemdaling en veenoxidatie.

Tot slot wil het statenlid dat de Agenda, rekening houdt met al haar inwoners, mensen en andere dieren.

Mevrouw **Engels** (CDA) lanceert het voorstel om voorzieningen in kleine kernen mee te nemen in de MRA-Agenda. Daarmee wordt recht gedaan aan de kleine kernen en dit past prima onder het begrip economie.

De **voorzitter** vraagt in welke vorm het voorstel van mevrouw **Engels** (CDA) gestalte zal krijgen.

Mevrouw **Engels** (CDA) vervat in reactie hierop, haar voorstel in een vraag aan de gedeputeerde om dit vraagstuk van de kleine kernen 'mee te nemen'.

De heer **Kes** (SP) ondersteunt de invalshoek van de Partij voor de Dieren. Hij vindt het juist goed om 'aan de voorkant' uit te spreken wat meegegeven wordt aan de MRA. Overigens is hij van mening dat de taken van de MRA bij democratisch gekozen lichamen als de provincie of gemeenten horen.

Mevrouw **Uiterwijk** (JA21) beschouwt de MRA als een ondemocratische tussenlaag die steeds meer invloed krijgt. Zij maakt zich er sterk voor dat alle genomen besluiten bij daadwerkelijk gekozen organen komen te liggen. De scoop van de MRA vindt zij nu al te breed en daarom acht zij uitbreiding daarvan naar het sociaal domein onwenselijk.

De heer **Van der Heijden** (D66) ziet graag dat de MRA een informeel netwerk blijft en is geen voorstander van uitbreiding naar de brede welvaart. Van de gedeputeerde wil hij weten of die ook vindt dat klimaatadaptief en natuurinclusief bouwen en circulaire economie 'wél moeten kunnen'. Hij vindt namelijk dat de MRA te veel op lineair focust.

Mevrouw **Poot** (VVD) mist de evaluatie van de samenwerking. Wat is de meerwaarde daarvan? Zij ziet dit niet terug in de Agenda en wil daar antwoord op. De VVD is geen voorstander van de verbreding naar brede welvaart. Uitbreiding gaat namelijk altijd ten koste van de focus en die moet liggen in het fysieke domein. Zij kondigt een eventueel amendement aan op dit punt.

Mevrouw **Poot** (VVD) is blij met 'het proces', waarbij er van onderop gekeken wordt naar input. Daarom sluit zij af met een oproep om te focussen op samenwerking in plaats van 'moeten', zoals de Partij voor de Dieren dat voorstaat.

De heer **Dessing** (FvD) blijft bedenkingen houden bij het concept MRA. Hij wijst op het risico van gebrek aan democratische controle bij besluiten die Noord-Hollanders aangaan. Daarnaast bestaat de kans dat de belangen van grotere gemeenten voorrang krijgen boven die van kleinere gemeenten. Hij wijst in dit verband op de buitensporige invloed van de gemeente Amsterdam, vanwege haar grootte. Hij dringt er bij de provincie op aan om hiervoor te waken en de staten te informeren over gemaakte afspraken.

De heer **Dessing** (FvD) voorspelt dat de woningbouwambities uit het coalitie-accord gefrustreerd gaan worden door de ambities die de provincie zelf heeft ten aanzien van klimaat, energietransitie, milieu en biodiversiteit.

Daarom pleit hij ervoor om de MRA niet op te zadelen met onhaalbare klimaatdoelen, onbetaalbare energietransitie en utopische doelstellingen op het gebied van wensnatuur.

De heer **Dessing** (FvD) schetst een scenario waarin de provincie Noord-Holland en Noord-Hollandse gemeenten in hun woningbouwambities, in MRA-verband tegenover Amsterdam en de provincie Flevoland komen te staan en vraagt zich af hoe de staten dan nog recht kunnen doen aan hun democratisch mandaat.

Over de woningbouwambitie zegt hij dat Forum voor Democratie daar voor is. Indien nodig, moeten voor de bouw van de geambieerde 184.000 woningen de klimaatambities, onbetaalbare energietransitie en wensnatuur wijken. Hij roept de provincie op om ervoor te zorgen dat Amsterdam deze ambities niet frustreert.

Met betrekking tot de scope van de MRA steunt hij de inbrengen van de VVD, JA21 en D66 op dit punt. Qua reactie op de inhoud van de brief sluit hij zich aan bij de inbreng van JA21.

Mevrouw **Van der Helm** (50PLUS) sluit zich aan bij het pleidooi van de heer **Dessing** (FvD) en pleit voor continuering van de focus op de fysieke omgeving en economie.

Mevrouw **Ten Ham** (PvdA) levert kritiek op 'het proces'. Een informeel BOT-overleg, waarvan geen notulen zijn vastgelegd, was een belangrijk onderdeel hiervan. Zij spreekt haar voorkeur uit voor een bespreking in de commissie aan de hand van een startnotitie.

Zij mist scherpheid en ambitie in het stuk en benoemt drie ontbrekende speerpunten:

1. Niet alleen de nadruk op meer woningen maar vooral op betaalbare woningen.
2. Onverminderd vaart maken met energietransitie.
3. Actie voor een gezondere leefomgeving.

Mevrouw **Ten Ham** (PvdA) eindigt met twee vragen:

1. Kunnen er nog inhoudelijke opmerkingen meegenomen worden in de propositie?
2. Was het BOT-overleg hét moment voor de staten om input te leveren?

Statenlid **Korzelius** (GL) is voorstander van het opnemen van de brede welvaart als richtsnoer voor de MRA. Vanwege de breedte van dit begrip wil het lid van de gedeputeerde weten welke specifieke thema's in die brede welvaartdiscussie aan de orde moeten komen.

De heer **Van der Heijden** (D66) vraagt of statenlid **Korzelius** (GL) het uiteindelijk met hem eens is dat het begrip brede welvaart te breed is.

Statenlid **Korzelius** (GL) ontkent dit en zegt dat de indicatoren waarmee de Agenda verbreed gaat worden, expliciet benoemd moeten worden. Het statenlid vervolgt met de vraag hoe ervoor te zorgen dat kleinere gemeenten gaan inzien dat zij ook belang hebben bij de MRA.

De heer **Dessing** (FvD) vraagt hoe GroenLinks aankijkt tegen het nadeel, inhoudende: de verdrukking van kleine gemeenten door de grote gemeente Amsterdam.

Statenlid **Korzelius** (GL) ziet dit nadeel niet, maar het lid ziet wel dat sommige gemeenten die verdrukking als zodanig ervaren. Vandaar de oproep aan de MRA om duidelijk te maken dat juist kleinere gemeenten belang hebben bij dit samenwerkingsverband.

Statenlid **De Weerdt** (Volt) geeft enkele extra zaken mee:

- de woningbouwambitie: vanwege veranderde omstandigheden, meer woningen bouwen dan aangegeven in de brief.
- dataopslag: met bijbehorende energievoorzieningen en fysieke aspecten.
- versneld uitrollen van internationale hogesnelheidsnetwerk in Europa.

Het statenlid vraagt of de gedeputeerde evenals Volt, Schiphol beschouwt als verbinder tussen lange afstandsvluchten en internationale korte afstandstreinen en de Zuidas als een internationale mobiliteits en treinen.....

De heer **Dessing** (FvD) vraagt of Volt de hub-functie van Schiphol compleet wil vervangen door treinen op de Europese verbindingen.

Statenlid **De Weerd** (Volt) beaamt dit en verwijst voor uitleg naar het verkiezingsprogramma van Volt.

De heer **Klein** (ChristenUnie) ondersteunt de effectiviteitsvraag van de VVD. Met betrekking tot de economie kiest hij voor een verscherping in de vorm van circulaire economie die in balans is met wat de aarde geeft. Hiervoor kan worden aangesloten bij het initiatiefvoorstel over impact-economie dat ChristenUnie en Partij voor de Dieren hebben opgesteld.

Verder zou, conform een recent aangenomen motie, afbouw van de lineaire economie beleidsdoel moeten zijn in de MRA-Agenda. Hij roept de gedeputeerde op om dit toe te zeggen.

De heer **Klein** (ChristenUnie) wil voorkomen dat de toevoeging over brede welvaart verdwijnt uit de brief en denkt daarom graag mee over een formulering die aandacht voor een toekomstbestendige economie zonder de focus te verliezen.

Vanwege de vele negatieve effecten van luchthaven Schiphol wil de heer **Klein** (ChristenUnie) opgenomen zien in de brief dat het in balans brengen van Schiphol met de leefomgeving een onderwerp is waar in MRA-verband op samengewerkt moet worden.

Hij pleit ook voor het wederom opnemen van gemeentegrensoverschrijdende fietsroutenetwerken in de Agenda. Tot slot vraagt de heer **Klein** (ChristenUnie) of GS de brief verstuurt namens PS. Dit lijkt hem niet juist. PS kan namelijk eigenstandig de brief formuleren. Dit hoeft niet via GS. Hij vraagt ook om de nieuwe versie van de brief.

De heer **Becker** (BBB) vraagt aan de gedeputeerde of de rolverdeling tussen grote en kleine gemeenten goed in beeld is. Verder wil hij weten of deelname aan de MRA, de bijdrage van de provincie wel waard is. Tot slot sluit hij zich aan bij de inbreng van de VVD en kondigt zichzelf aan als mede-indiener van het aangekondigde amendement.

Eerste termijn GS

Gedeputeerde **Olthof** gaat allereerst in op het gevolgde proces en zegt dat dit zorgvuldig is geweest.

Op basis van het BOT-overleg en bestaande documenten is de voorliggende voordracht opgesteld. Uiteindelijk stellen de staten de brief vast, al dan niet na amendering van de inhoud. De staten zijn dus volledig aan zet. De vastgestelde brief gaat naar de MRA. Daarna volgt een concept-agenda. Die biedt de mogelijkheid aan de staten om wensen in te brengen. Die input wordt meegenomen voor de vaststelling van de Agenda, die ook weer besproken wordt door de staten.

Over de rol van de MRA zegt de gedeputeerde dat juist op verzoek van Forum voor Democratie staat vermeld dat de MRA een informeel samenwerkingsverband is.

De heer **Dessing** (FvD) bedankt de gedeputeerde voor de vermelding van het standpunt van Forum voor Democratie in de brief.

Gedeputeerde **Olthof** benadrukt dat er géén besluiten worden genomen in de MRA. Die worden genomen in de staten en individuele gemeenteraden. De gedeputeerde opereert in de MRA slechts op basis van een door de staten verleend mandaat.

Mevrouw **Uiterwijk** (JA21) wil weten wat de gedeputeerde vindt van de situatie waarin het samenwerkingsverband te veel invloed krijgt op de democratische organen.

Gedeputeerde **Olthof** antwoordt dat de staten de mogelijkheid hebben om uit de MRA te stappen indien zij de koers daarvan afkeuren.

Over de samenwerking zegt de gedeputeerde dat die duidelijke resultaten oplevert. Als voorbeelden daarvan benoemt hij o.a. Zuidasdok, het doortrekken van de Noord-Zuidlijn, bereikbare steden en het spoor.

De gedeputeerde is ervan overtuigd dat gemeenten alleen in gezamenlijk successen kunnen boeken in Europa. Hij bestrijdt de gedachte dat kleinere gemeenten worden tegengewerkt door Amsterdam en roept op om samen met Amsterdam 'het verschil te maken'.

De gedeputeerde maakt duidelijk dat het aan de commissie is om keuzes te maken ten aanzien van de MRA-Agenda. Die bevoegdheid ligt niet bij GS. Hij adviseert de commissie wel om de MRA niet al te strakke kaders mee te geven. Daardoor wordt namelijk de manoeuvreerruimte beperkt, maar die keuze laat hij uiteraard aan de commissie.

Ten aanzien van de overschrijdende fietsroutes zegt hij dat die reeds vallen onder de speerpunten van het platform actieve mobiliteit.

Met het oog op de genoemde achterstelling van kleinere gemeenten, verduidelijkt hij dat juist gekozen is voor een regiovertegenwoordiger in elk platform. Daarnaast heeft elke kleine gemeente een zetel in de algemene vergadering van de MRA.

De **voorzitter** vat samen dat de gedeputeerde heeft geadviseerd om eventuele aanpassingen via een amendement te realiseren in de PS-vergadering van 13 november 2023. Hij vraagt of er dringende zaken zijn die nu nog besproken moeten worden.

De heer **Van der Heijden** (D66) zegt dat de optelling van het aantal woningen in de voordracht niet klopt.

Gedeputeerde **Olthof** zegt toe om de optelling te laten nakijken

De **voorzitter** rondt het agendapunt af.